

**Koncepcia zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany
a sociálnej kurately na roky 2021 – 2025 - Plán deinštitucionalizácie.
Aktualizácia úloh na rok 2025**

Koncepcia zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na roky 2021 – 2025, Plán deinštitucionalizácie (ďalej len „Koncepcia“) bola schválená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v decembri v roku 2020.

Od uvedeného obdobia je potrebné Koncepciu aktualizovať tak, aby boli rešpektované a zachované ciele schválenej Koncepcie, ale aby zároveň predstavovala aktuálny plánovací dokument reflektujúci zmeny.

Koncepcia obsahovala 47 úloh. Stav plnenia úloh bol obsahom každoročných odpočtov predkladaných Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V priebehu rokov 2021 až 2023 bolo splnených 27 úloh, pričom boli napríklad zabezpečené podmienky pre pravidelnú supervíziu zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) a centier pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“), či vytvorené diagnostické nástroje ako VEGA test sociálnej rizikovosti a RAPID test diagnostiky syndrómu CAN poskytujúce jedinečné možnosti pri určení miery ohrozenia dieťaťa. V podmienkach CDR boli odskúšané viaceré alternatívne možnosti organizácie zabezpečenia starostlivosti o deti v profesionálnych náhradných rodinách, realizované viaceré projekty zamerané na zmenu priestorových podmienok starostlivosti o deti a cielene bol zabezpečovaný aj rozvoj nových opatrení vykonávaných rôznou formou na základe dohody so zákonným zástupcom dieťaťa.

Úlohy, ktoré neboli splnené, ako aj úlohy s priebežným plnením je potrebné prehodnotiť a obsahovo aktualizovať tak, aby nadväzovali na stanovené ciele v oblasti výkonu opatrení SPODaSK, reflektovali dosiahnutý pokrok a zároveň zohľadňovali aj nové možnosti podpory ich plnenia zo štrukturálnych fondov, najmä Programu Slovensko.

Jednou z priorít je riešenie dlhodobého problému personálneho poddimenzovania oddelení SPODaSK úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Audit realizovaný v rámci NP Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III. (ďalej len „NP DEI III“), zameraný na prehodnotenie procesov a optimalizáciu vnútornej štruktúry oddelení SPODaSK, odporúča, okrem iného, stanoviť optimálne, resp. maximálne únosné počty prípadov na zamestnanca, z ktorých by sa následne dala plánovať aj personálna politika na jednotlivých pracoviskách. Napriek nespornému prínosu národných projektov dlhodobo personálne podporujúcich výkon opatrení SPODaSK, poznatky z praxe smerujú k špecializácii agend, k preferovaniu rozdelenia zodpovednosti za vedenie prípadov a k vytvoreniu profesijných a personálnych štandardov v podmienkach orgánov SPODaSK.

Významnou časťou Konceptie, ktorú je potrebné aktualizovať je príloha č. 2, ktorá obsahuje podrobné informácie o všetkých CDR. Aktualizácia reflektuje na dosiahnuté ciele a deinštitucionalizačné pokroky jednotlivých CDR a zároveň definuje aj ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť v súvislosti so zmenami v príslušnej legislatíve, pričom na dosiahnutie cieľov je možné využiť aj dostupné zdroje finančnej podpory zo štrukturálnych fondov.

Súčasťou materiálu je aj aktualizovaná Príloha č. 5 obsahujúca prehľad CDR v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a terénnou formou.

Úlohy Konceptie na rok 2025:

1. Úloha

Zníženie podielu počtu detí umiestnených v CDR na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti na celkovom počte detí, ktoré sú umiestnené v CDR na základe súdneho rozhodnutia.

Kritérium hodnotenia v roku 2025: 50,5%

2. Úloha

Zabezpečiť podmienky na pilotné overenie profesijných a personálnych štandardov na orgánoch SPODaSK

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR

Kritérium hodnotenia: navýšenie počtu zamestnancov vybraných orgánov SPODaSK, tak, aby bol dodržaný maximálny počet riešených prípadov na jedného zamestnanca podľa špecializácie

3. Úloha

Navrhnuť plán vzdelávania zamestnancov orgánov SPODaSK a odborných zamestnancov CDR

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, MPSVR

Kritérium hodnotenia: plán komplexného vzdelávania zamestnancov oddelení SPODaSK a odborných zamestnancov CDR

4. Úloha

Optimalizovať sieť CDR vykonávajúcich opatrenia SPODaSK ambulantnou alebo terénnou formou v závislosti od potrieb orgánov SPODaSK a reflektovať pokrytie neštátnymi subjektmi

Termín: 30.06.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, úrady PSVR

Kritérium hodnotenia: zhodnotiť k 30.6. kvalitu, dostupnosť a vyťaženosť CDR vykonávajúcich opatrenia SPODaSK ambulantnou a terénnou formou

5. Úloha

Zabezpečiť v CDR realizáciu pobytov dieťaťa s rodičom na základe dohody pokrývajúcu regionálnu potrebu.

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: Existujúca sieť CDR s možnosťou pobytu dieťaťa s rodičom vo všetkých krajoch

6. Úloha

Pokračovať v debarierizácii priestorov CDR podľa spracovaných plánov

Termín: priebežne do roku 2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: objem finančných prostriedkov využitých na debarierizáciu priestorov v CDR

7. Úloha

Sledovať priemernú dĺžku pobytu detí v CDR podľa formy zabezpečenia starostlivosti v organizačnej zložke zariadenia a druhu súdneho rozhodnutia

Termín: priebežne

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: analýza údajov a prijaté opatrenia

8. Úloha

Zabezpečiť realizáciu stretnutí s mladými dospelými z CDR, s cieľom zhodnotiť utváranie podmienok na ich osamostatňovanie sa, vrátane mladých dospelých so zdravotným znevýhodnením

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: počet stretnutí a počet mladých dospelých

9. Úloha

Vytvorenie podmienok na zabezpečenia starostlivosti o maloletých bez sprievodu, vrátane ich zapájania sa do integračných programov.

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: vytvorené podmienky pre integráciu maloletých bez sprievodu

10. Úloha

Priebežne utvárať podmienky pre informatizáciu CDR, vrátane prepojenia CDR a orgánov SPODaSK

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: MPSVR SR, Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: vytvorenie podmienok pre prípravu informačného systému

11. Úloha

Pokračovať v rozširovaní podmienok na prioritné vykonávanie pobytových opatrení súdu v profesionálnych náhradných rodinách v každom CDR

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, CDR

Kritérium hodnotenia: vytvorená sieť profesionálnych náhradných rodín v každom CDR

12. Úloha

Využiť možnosti podpory realizácie koncepčných zámerov CDR z Programu Slovensko a iných zdrojov

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, MPSVR SR, CDR

Kritérium hodnotenia: počet podporených koncepčných zámerov CDR

13. Úloha

Vytvoriť podmienky pre udržateľnosť pracovných miest podporených realizáciou národných projektov z Programu Slovensko

Termín: 31.12.2025

Zodpovední: Ústredie PSVaR, MPSVR SR, CDR

Zodpovední: vytvorené podmienky pre udržateľnosť pracovných miest zo štátneho rozpočtu po skončení realizácie národných projektov v rámci Programu Slovensko

Aktualizovaná Príloha č. 2 Koncepcie

Aktualizovaná Príloha č. 5 Koncepcie